

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/49/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413223777
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4413223777.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom u J. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., K. I. XX, v konaní zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: otec N. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., D. XX, zastúpený Mgr. Danou Hankovou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Björnsonova 2 a matka U. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., K. I. 4, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. septembra 2014 č. k. 11P/ 343/2013-90, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Otec návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, doručeným súdu prvého stupňa dňa 10. 07. 2014, žiadal dočasne upraviť styk s maloletou D. tak, že bude oprávnený sa s maloletou stretávať každý nepárny týždeň v roku v sobotu od 13.00 hodiny do 18.00 hodiny s tým, že dieťa prevezme v mieste bydliska J. C. a v čase určenom pre koniec styku dieťa i na tom istom mieste vráti.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Po právnej stránke súd rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 75 ods. 1, 6, 8 a §102 ods. 1 OSP a zo spisu mal súd preukázané, že maloletá D. S. bola rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P 97/2011-121 zo dňa 30. 05. 2012 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP 46/2012-157 zo dňa 27. 09. 2012 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi J. C., nar. XX. XX. XXXX od 01. 12. 2011. Zároveň boli obaja rodičia zaviazaní prispievať na výživu maloletého dieťaťa, matka v minimálnej výške a otec vo výške 100 eur mesačne od 01. 12. 2011. Na Okresnom súde Nové Zámky prebieha rozvodové konanie rodičov pod č. k. 5C 29/2011, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne ukončené. Navrhovateľ J. C. podal dňa 04. 10. 2013 návrh na zverenie maloletej D. S. do jeho pestúnskej starostlivosti. Otec maloletej sa v tomto konaní svojim návrhom domáhal, aby súd upravil stretávania sa otca s maloletou D. S.. Uvedené konanie zatiaľ nie je ukončené. Podľa názoru súdu, návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia vo veci stretávania sa s maloletým dieťaťom nie je možné vyhovieť. Súd vo veci samej vykonáva dokazovanie, v rámci ktorého bola vypočutá maloletá ohľadne úpravy stretávania sa s otcom, pričom táto vo svojom vyjadrení jednoznačne uviedla, že sa s otcom nechce stretávať, odmieta ho, nemá k nemu žiadny vzťah a nič k nemu necíti. Vzhľadom na vek maloletej, súd prihliadol na jej vyjadrenie a názor. V súčasnej dobe nie je v záujme dieťaťa, aby bolo predbežným opatrením upravené stretávanie sa otca s maloletou. Stretávanie sa otca s dieťaťom podľa uvedenia otca neprebíha už dva roky, a vzhľadom na prebiehajúce konania na súde nie je preukázaný naliehavý právny záujem, aby toto stretávanie bolo upravené predbežným opatrením. Vo veci samej súd vykoná rozsiahlejšie dokazovanie a o návrhu otca na úpravu stretávania sa s maloletou meritórne rozhodne.

Uznesenie súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, domáhajúc sa ním zmeny napadnutého uznesenia a vyhovenia jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Uviedol, že

nemôže súhlasiť s tvrdením, že dcéra nemá záujem sa s ním stretávať a nemá k nemu vytvorený žiadny vzťah, nakoľko do odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti s manželkou U. S. s dcérou žil v spoločnej domácnosti a staral sa o ňu. Po odsťahovaní sa s dcérou taktiež vídal, dcéra chodievala k nemu do Y., pričom nikdy nespozoroval, že by sa u neho cítila zle. Po tom, čo bola matka dieťaťa vzatá do väzby, došlo k naštreniu jeho vzťahu s dcérou, nakoľko po tejto udalosti trval brat matky, ako i starí rodičia, na tom, aby dcéra zostala bývať u nich s tým, že on ju môže navštevovať. Vždy sa snažil s dcérou nadviazať kontakt, avšak akékoľvek jeho snahy boli zo strany J. C. zmarené. Taktiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že nepreukázal naliehavý právny záujem v danej veci. Vo veci samej bude ešte nariadené dokazovanie, preto sa domnieva, že celý proces môže byť dlhodobý a v konečnom dôsledku, kým príde k právoplatnému rozhodnutiu, môže uplynúť dlhší čas, a to aj niekoľko mesiacov, možno aj rok a viac. Má za to, že ako otcovi, ktorý má záujem stretávať sa so svojim dieťaťom, by mu nemalo byť v tomto bránené. Domnieva sa, že postupom času by aj dcéra brala situáciu inak, a ak mu súd znemožní sa s ňou stretávať, časový odstup od ich posledného stretnutia sa ešte viac prehĺbi a potom už naozaj bude ich vzťah trvalo a hlboko naštrený.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu otca podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a/ OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 7 OSP súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov.

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhodne o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu, ustanovenia § 75 až § 77 sa použijú primerane.

Podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci ide o nariadenie predbežného opatrenia podľa § 102 ods. 1 OSP, t.j. po začatí konania o návrhu J. C. na zverenie maloletej D. S. do pestúnskej starostlivosti a o návrhu otca na úpravu styku s maloletou D..

Zmyslom každého predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Je to procesný inštitút, ktorý umožňuje rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením predbežného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré vyžadujú dočasnú úpravu, táto dočasná úprava je potrebná, pričom v právnych vzťahoch účastníkov sa ňou nevytvorí nenávratný stav a zároveň neprimeraným spôsobom sa nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Navyiac, predbežné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 OSP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. Dôkazná povinnosť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia spočíva výlučne na navrhovateľovi, pričom unesenie dôkazného bremena predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie svojho nároku. V konaniach, ktoré môžu začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 OSP) a predovšetkým v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, súd na základe vlastných zistení starostlivo uváži, či záver o splnení všetkých zákonných podmienok na nariadenie predbežného opatrenia sa opiera o bezpečné skutkové zistenia. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí súd vždy vziať do úvahy to, že takéto opatrenie upravuje pomery len predbežne, alebo že zaisťuje nároky dosiaľ právoplatne nepriznané. Zákon rozlišuje dve skupiny predbežných opatrení: a/ predbežné opatrenia, ktorých účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Potreba takejto dočasnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a dočasná úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý; b/ opatrenia, ktoré majú zaisťovať výkon súdneho rozhodnutia, ak je obava, že by tento výkon bol ohrozený. Pri oboch skupinách predbežných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je predbežné opatrenie potrebné.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutia i náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa poukazuje na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP na tieto dôvody ďalej iba odkazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zvyrazňuje, že po oboznámení sa s obsahom spisu, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že za daného stavu otec ako navrhovateľ predbežného opatrenia neosvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov k maloletej D. S.. Súd prvého stupňa, na základe doručenej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky o vykonanom pohovore s maloletou D. dospel k správne záveru, keď ustálil, že vzhľadom na odmietavý postoj dieťaťa k stretávaniu sa s otcom, s poukazom na jej vek, je potrebné tieto okolnosti považovať za relevantné z hľadiska posúdenia dôvodnosti navrhovanej predbežnej úpravy pomerov. Pokiaľ maloleté dieťa zaujalo jednoznačný postoj k otázke stretávania sa s otcom, a to vo veku dieťaťa, kedy s ohľadom na tento vek a rozumovú vyspelosť je schopné samostatne vyjadriť svoj názor, takémuto názoru musí byť venovaná náležitá pozornosť (§ 43 ods. 1 Zákona o rodine). Už s ohľadom na uvedené nemožno potom konštatovať naliehavosť a potrebnosť dočasnej úpravy pomerov medzi otcom a maloletou D. vo forme nariadenia predbežného opatrenia o úprave styku. Odvolací súd pritom poukazuje na to, že poskytnúť účastníkovi ochranu vo forme nariadenia predbežného opatrenia je dôvodné vtedy, ak právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú okamžitú dočasnú úpravu pomerov. V prejednávanej veci otec maloletej D. nepreukázal, že do existujúceho stavu je potrebný zásah zo strany súdu vo forme nariadenia predbežného opatrenia. Otec v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sám udáva, že sa s dcérou nestretáva takmer 2 roky, t.j. vzťah medzi otcom a dcérou je narušený dlhšiu dobu, bez toho, že by bolo potrebné konštatovať dôvodnosť operatívneho zásahu do takto narušených vzťahov. Navyiac, ako odvolací súd uviedol vyššie, účel navrhovaného predbežného opatrenia by nebolo možné dosiahnuť i s ohľadom na jednoznačný postoj samotnej maloletej, ktorá aktuálne nemá záujem sa s otcom stretávať, pričom jej názor je potrebné zohľadniť, a to i poukazom na ustanovenie čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, keď názor a požiadavky dieťaťa majú byť brané do úvahy v každej záležitosti, ktorá sa ho týka. Za danej situácie je preto potrebné ustáliť taký záver, že na predbežnú úpravu pomerov účastníkov konania neboli splnené zákonné podmienky. Odvolací súd záverom udáva, že dôvodnosť návrhu otca na úpravu styku s maloletou bude predmetom konania a dokazovania vo veci samej, v ktorom súd prvého stupňa, po úplnom zistení skutkového stavu veci, posúdi opodstatnenosť návrhu otca, ako i rozsah navrhovanej úpravy styku s dieťaťom.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.